

Een jaar daarna werd Poot het landleven moede, en, wenshende de wereld eens wat meer van nabij te leeren kennen, ging hij zich in Delft vestigen, waar hij het ongeluk had in slecht gezelschap te vervallen, dat hem medesleepte tot het onmatig gebruik van sterken drank, en andere buitensporigheden. Maar zijne betere natuur zegevierde over de verleiding, en vol berouw keerde hij in 't volgende jaar reeds weder naar zijne akkers terug.

De godsdienst lag hem na aan 't harte, en hij rekende ieder Christen verplicht, om onder zooveel verdeeldheden na te sporen, welke leer het naast aan de waarheid kwam. Een Roomsche geestelijke stelde alle pogingen in 't werk om Poot voor Rome te winnen, en wees hem daartoe op 't voorbeeld van Vondel, dien Poot zeer hoog schatte. Deze trek bragt onzen dichter in eene twijfeling, waaruit hij zich echter weldra wedervond, om meer dan ooit de hervormde godsdienst aan te kleven, zonder nogtans andersdenkenden te haten.

In 1732 trad hij in den echt, en ging daarop weder in Delft wonen, waar hij sedert recht gelukkig, en thans voorbeeldig leefde. Een jaar later werd hem een dochtertje geboren, waarop hij, toen het na dertien dagen levens was overleden, een keurig grafdicht vervaardigde. Het was zijn laatste dichtwerk. Omstreeks vijf maanden later volgde hij zijn kind in de eeuwigheid. Poot was vier en veertig jaar oud geworden.

DE GEBROEDERS VAN HAREN.

Dit edel broederpaar stamde af van den bekenden Adam van Haren, die, als echt vaderlander, in 1566, het smeek-schrift der edelen onderteekende; vervolgens Prins Willem als raadsman ter zijde stond, en zich onderscheidde bij de bemagtiging van den Briel door de Watergeuzen, bij wie hij onder den naam van Hopman Daem bekend was.

Onder zijn
betrekkinge
boven allen
zich voor
wierven. A
houden met

Liedlieden:

Hij wer
trekking
Toen in 17
partijen, w
Maria Ther
dragen, bi
Frankrijk
staatkunde
eener strik
rechtvaard
worden gel
fen in de
wegens Fri
heid van zij
nationaal ge
het recht t
Ten gevo
leend, gera
legers, en o
in 't werk,
deren en W
spoedigen do

Onder zijne nakomelingen waren er, die zich door hooge betrekkingen bij 't vaderland verdienstelijk maakten; doch boven allen blinken Willem en Onno Zwier verre uit, die zich vooral als letterkundigen een onsterfelijken naam verwierven. Als oudste in jaren, zullen wij ons eerst bezig houden met den staatsman en lierdichter

WILLEM VAN HAREN.

1710—1768.

WERKEN.

Lierdichten: Het Menschelijk Leven. — Leonidas. — Lof der Vrede, enz.
Heldendicht: Friso.

Hij werd te Leeuwarden geboren en bekleedde de betrekking van Grietman van 't Bilt en ontvanger-generaal. Toen in 1742 ons gemeenebest werd geschokt door twee partijen, waarvan de eene er op aandrang om de Keizerin Maria Theresia, volgens de met Oostenrijk gesloten verdragen, bij te staan tegen den onrechtvaardigen aanval van Frankrijk, terwijl de andere, vol van de oorlogschuwende staatkunde, 's lands heil meende te vinden in 't bewaren eener strikte onzijdigheid — verkondde van Haren luide, dat rechtvaardigheid nimmer aan eigenbelang ten offer mag worden gebracht. Niet tevreden met zijne stem te verheffen in de vergadering der Algemeene Staten, waar hij wegens Friesland zitting had, vervaardigde hij, uit de volheid van zijn gemoed, eenige lierdichten, waardoor hij het nationaal gevoel wist op te wekken, en veel bijdroeg om het recht te doen zegevieren.

Ten gevolge van den bijstand, aan Maria Theresia verleend, geraakte ons land in groot gevaar door de Fransche legers, en ook nu stelde onze dichter alle pogingen weder in 't werk, om de omwenteling van 1747 te helpen bevorderen en Willem IV tot stadhouder te verheffen. Na den spoedigen dood van dezen braven Vorst, bij wien van Haren

in hooge achting stond, bekleedde hij den post van afgezant aan onderscheidene hoven: 't langst te Brussel aan 't hof van den Landvoogd Prins Karel van Lotharingen.

Om het oordeel van Voltaire te hooren over den *Friso*, die echter beneden zijne lierdichten staat, liet hij dit gedicht in 't Fransch vertalen; het plan gelukte, en Voltaire schreef van den Hollandschen dichter:

*Démosthène au conseil, et Pindare au Parnasse,
L'auguste Liberté marche devant tes pas,
Tyrtée a dans ton sein répandu son audace,
Et tu tiens sa trompette, organe des combats.*

ONNO ZWIER VAN HAREN.

1713—1779.

WERKEN.

Heldendicht: De Geuzen.

Treurspelen: Agon, Sultan van Bantam. — Willem I, Prins van Oranje.

Proza: Leven van J. Camphuis. — Lofrede op Willem IV.

Deze beroemde dichter zag, even als zijn broeder, te Leeuwarden het levenslicht. Reeds vroeg groote neiging voor de letteren toonende, werd hij te Zwolle bij den onderwijzer Ducker in den kost gedaan en studeerde daarna, eerst te Franeker, en vervolgens te Utrecht in de rechten.

Na den afloop zijner studiën bekleedde hij achtereenvolgens de waardigheden van burgemeester van Sloten, grietman van West-Stellingwerf en afgevaardigde bij de Friesche Staten en bij de Staten Generaal. Hij was bekleed met het voorzitterschap in den Raad van State, toen de edele pogingen van hem en zijn broeder gelukten om Maria Theresia bij te staan, en spoedig daarna zag hij zijn vurigen wensch vervullen, dat zijn boezemyriend Willem IV tot stadhouder over al onze gewesten werd benoemd. Hij ging

den Prins uit Friesland naar Holland afhalen, en bleef hem in alles getrouw ter zijde staan, terwijl hij 't volle vertrouwen van den Prins en den Staat genoot. Hem werd toevertrouwd om in Zwitserland hulpstroepen voor den Staat te gaan overnemen, en in 1748 te Aken, namens den Prins, vrede met Frankrijk te sluiten; terwijl hij ook tot lid werd verkozen van de admiraliteit te Amsterdam. Maar ook van Haren zou ondervinden, hoe weinig op het aardse goed is te bouwen. De ster des geluks had hem zes en veertig jaren vriendelijk beschenen, doch toen keerde zij hem hare schaduwzijde toe.

De Hertog van Wolfenbützel, die, als voogd van den minderjarigen Willem V, steeds er op uit was zijn invloed meer en meer uit te breiden, kon den openhartigen Fries, die hem zoo schoon de waarheid durfde zeggen, niet dulden. Van Haren moest dus verwijderd worden, en daar men hem niets kon ten laste leggen, nam men zijne toevlugt tot groven laster. Hierdoor kwam van Haren bij den grooten hoop in minachting, en zag hij zich genoodzaakt zijne staatkundige loopbaan vaarwel te zeggen.

Nu betrok hij zijn landgoed bij Wolvega, om daar in de beoefening der letteren zijne verguizing te leeren vergeten; maar niet langer dan een jaar had hij in rust geleefd, toen eene poging tot diefstal bij hem werd gedaan, welke later werd gevolgd door eene brandstichting, waarbij zijne met zooveel zorg verzamelde boekerij en zijne handschriften, waaronder zich eenige nog onuitgegevene bevonden, eene prooi der vlammen werden. Beide onheilen werden hem, zoo men meent, aangedaan om hem eenige gewigtige brieven en papieren, die men liever niet onder zijne berusting zag, te ontrooven.

Als Christen verdroeg hij deze nieuwe rampen, waarover hij aan zijne vrienden met kalmte en onderwerping schreef. Gedurende de twintig jaren, die hij van het staatstoonel verwijderd, en gedrukt door familierampen en de vervolgingen zijner vijanden doorbragt, vond hij slechts troost bij eenige trouwe vrienden, en in 't beoefenen der letteren.

Diep betreurd door allen, die hem beter kenden, stierf de onsterfelijke dichter der *Geuzen* op den ouderdom van zeven en zestig jaren.

Zijn heldendicht de *Geuzen* is in 1784 door Feith en Bilderdijk, wat stijl en taal betreft verbeterd, uitgegeven.

HIERONYMUS VAN ALPHEN.

1746—1803.

WERKEN.

Gedichten voor kinderen. — Mengelingen in proza en poëzij. —
Liederen voor de openbare godsdienst. — Omwerking van
Ridels theorie der schoone Kunsten en Wetenschappen.

Van Alphen werd te Gouda geboren. Zijn vader, die er raad in de vroedschap en schepen was, verloor hij op den ouderdom van vier jaar. Grooten invloed op de vorming van zijn karakter en de ontwikkeling van zijn gemoed, had zijne zorgvuldige moeder, welke hem vroegtijdig in gezelschappen bragt, waar men, begeleid door de tonen van een huisorgel, stichtelijke liederen zong.

Naar 't voorbeeld van zijn oom, predikant te Amsterdam, schrijver van geestelijke gezangen, en denzelfden naam dragende als hij, wilde van Alphen ook voor den kansel opgeleid worden, doch toen zijne moeder in Utrecht was hertrouwd, koos hij den stand van rechtsgeleerde.

Zestien jaar oud zijnde, kwam hij in zijne nieuwe woonplaats aan de hoogeschool, die zijn grootvader, ook Hieronymus van Alphen genaamd, tot hoogleeraar had gehad. In den beginne voldeed hij niet aan de verwachtingen zijner vrome moeder, want door kwaad voorbeeld verleid, en door verkeerde lusten aangevuurd, verliet hij eenigen tijd het rechte spoor, en sloot hij zich naauw aan bij van de Kastele en Both, met wie hij onvermoeid allerlei ongeoorloofde vermaken najaagde. Het drietal, in ongebon-